

Ikt.sz.: OKB/39-1/2013/Ell.

OKB-Ell-1/2013. sz. ülés
(OKB-Ell-1/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Önkormányzati és területfejlesztési bizottság
ellenőrző albizottságának**

2013. szeptember 10-én, kedden, 10 óra 10 perckor kezdődően,
az Országház főemelet 61. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki megnyitó, a napirend ismertetése</i>	6
<i>Ügyrendi hozzászólások</i>	6
<i>Szavazás</i>	7
<i>Az önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere működésének tapasztalatai és reformjának lehetséges irányai</i>	7
<i>Képviselői hozzászólások</i>	8
<i>Szabó Gellért (Magyar Faluszövetség) hozzászólása</i>	11
<i>Csomor László (Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége) hozzászólása</i>	11
<i>Dr. Papp Emese (Belügyminisztérium) hozzászólása</i>	15
<i>Peresztegi Gergely (Nemzetgazdasági Minisztérium) hozzászólása</i>	16
<i>További hozzászólások</i>	17

Napirendi javaslat

1. Az önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere működésének tapasztalatai és reformjának lehetséges irányai
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Hegedűs Lorántné** (Jobbik), az albizottság elnöke

Dr. Szűcs Lajos (Fidesz), az albizottság alelnöke

Nagy Csaba (Fidesz)

Tasó László (Fidesz)

Pál Tibor (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Dankó Béla (Fidesz) Tasó Lászlónak (Fidesz)

Pogácsás Tibor (Fidesz) dr. Szűcs Lajosnak (Fidesz)

Michl József (KDNP) Nagy Csabának (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Holczheimer Marianna főosztályvezető-helyettes (Belügyminisztérium)

Dr. Papp Emese főosztályvezető (Belügyminisztérium)

Peresztegi Gergely főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Hoppka Viktória osztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Szabó Gellért elnök (Magyar Faluszövetség)

Csomor László alelnök (Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos
Önkormányzati Szövetsége), Bácsborsod polgármestere

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 10 perc.)

Elnöki megnyitó, a napirend ismertetése

HEGEDŰS LORÁNTNÉ (Jobbik), az albizottság elnöke: Szeretettel köszöntök mindenkit az Önkormányzati és területfejlesztési bizottság ellenőrző albizottságának szeptember 10-i ülésén. Külön köszöntöm a Faluszövetség részéről Szabó Gellért urat, a KÖSZ részéről Csomor László alelnök urat, illetve a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről Peresztegi Gergely főosztályvezetőt és Hoppka Viktória osztályvezető hölgyet, illetve a Belügyminisztérium részéről Papp Emese főosztályvezetőt. Üdvözlök mindenkit. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, 5 fő személyesen, hárman pedig helyettesítéssel vannak jelen.

Az első feladatunk a napirendről való szavazás. A napirendi javaslat egyetlen pontból áll: az önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere működésének tapasztalatai és reformjának lehetséges irányai. *(Jelzésre:)* Nagy képviselő úr ügyrendben jelentkezett. Tessék parancsolni!

Ügyrendi hozzászólások

NAGY CSABA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Az Országgyűlés ide vonatkozó jogszabályai szerint az ellenőrző albizottság a törvény végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatását figyelemmel kísérheti. Azt gondolnám, hogy ebből adódóan működési tapasztalatokról tudunk beszélni, mint ahogy a napirendi javaslat megfogalmazza. A reformok lehetséges iránya szerintem nem tartozik ebbe a tárgykörbe, tehát javasolnám, hogy a napirendet úgy változtassuk meg, hogy az önkormányzat feladatfinanszírozási rendszerének működési tapasztalatairól beszéljünk az első napirendi pont keretén belül, a reformok lehetséges irányairól ne, hiszen az nem egy ellenőrző bizottság feladatköre.

ELNÖK: Értem. Azt gondolom, a meghívott vendégeink tekintetében majd külön szavazunk - akiket meghívtunk és eljöttek -, hogy hozzászólhatnak-e tanácskozási joggal. Nehezen tudom elképzelni, hogy ha felmerülnek a tapasztalatok, akkor ők maguk ne tegyenek javaslatot arra, hogy milyen módon szeretnék, ha a feladatfinanszírozás jelenlegi rendszere megváltozna. Azt gondolom, ezt mindenképpen érdemes lenne meghallgatni, hiszen rendkívül sok tapasztalatot meríthetünk mi magunk a terepen működő polgármesterek mindennapi gondjaiból és bajaiból. Ennek ellenére úgy is felteszem szavazásra, ahogy ön mondta, és úgy is, ahogy az eredeti napirendben szerepel.

Először tehát a módosított javaslatot teszem fel szavazásra... *(Zaj. - Jelzésre.)* Tessék parancsolni!

PÁL TIBOR (MSZP): Ügyrendben szólnék. Először a módosító javaslatot kell feltenni. Kérdezem az albizottság tagjait, hogy ha a módosító javaslat nem kap többséget, és utána viszont az eredetit nem szavazzák meg, akkor az azt jelenti-e, hogy vége az ülésnek. Ugye jól értem?

ELNÖK: Igen, sajnálatos módon az rendkívül kellemetlen lenne. Nyilván ezt senki nem akarja.

PÁL TIBOR (MSZP): Ebben az esetben azt javaslom, hogy először az eredetit tegyük fel és utána a módosítottat, már csak azért is, hogy ne legyen vége az ülésnek. Ezzel a szándékkal kértem szót.

Szavazás

ELNÖK: Ez a legutolsó módosító indítvány, amit ön tett fel. Akkor tehát fordított sorrendben fogom feltenni szavazásra az elhangzáshoz képest. Először Pál képviselő úr javaslatát teszem fel szavazásra, nevezetesen az eredeti napirendi javaslatról szavazunk először. Az eredetileg meghirdetett napirendi javaslatot ki fogadja el? *(Szavazás.)* Kettő. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Hat. Ki szavaz nemmel? *(Szavazás.)* Senki.

A módosított napirendi javaslatot teszem fel szavazásra Nagy Csaba képviselő úr indítványa szerint. Aki elfogadja, kérem, szavazzon! *(Szavazás.)* Nyolc. Egyhangúlag elfogadtuk.

Az önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere működésének tapasztalatai és reformjának lehetséges irányai

A napirendi pont tárgyalását elkezdenénk. Azt szeretném kérni, szavazzuk meg, hogy a megjelent meghívottak a Faluszövetség, illetve a KÖSZ részéről, tanácskozási joggal részt vehessenek és hozzászólhassanak a bizottsági munkához. Kérem, erről szavazzunk! *(Tasó László: Ügyrend!)* Ügyrendben kíván szólni Tasó László. Tessék!

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz): Kedves Elnök Asszony! Tisztelt bizottsági Ülés! Javasolni szeretném, hogy időkorlátot határozzunk meg a hozzászólásokkal kapcsolatban. Olyan témáról van szó, amelyről bármelyikünk, akik érdekeltek vagyunk a rendszer működtetésében, tudunk beszélni egy napot egyfolytában. Ha lehetséges lenne, javaslom, hogy maximáljuk ezt első alkalommal tíz percben, a második alkalommal pedig öt percben.

ELNÖK: Akkor erről szavazzunk, vagy elfogadjuk mindannyian. *(Jelzésre:)* A főbizottságunk alelnöke is szeretne hozzászólni.

DR. SZÜCS LAJOS (Fidesz): A bizottságban parlamenti képviselő tanácskozási joggal bármikor bármelyik bizottságban hozzászólhat.

DR. APÁTI ISTVÁN (Jobbik): Az alkotmányügyi bizottság is mindig külön szavazott erről, mert már volt probléma, és mindig megszavazták, mindig megadták a lehetőséget. Külön szavaztak.

DR. SZÜCS LAJOS (Fidesz): De az egy nagyon komoly bizottság.

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz): Szavazzunk róla és az időkorlátról is.

ELNÖK: Jó, akkor mivel mi is egy nagyon komoly bizottság vagyunk, ezért külön meg fogjuk szavazni azt is, hogy Apáti István is hozzászólhat. Egyben teszem fel szavazásra, hogy megszavazzuk-e a vendégeinknek a megszólalási lehetőséget időkorláttal. Megszavazzuk? *(Szavazás.)* Egyhangúlag megszavaztuk.

Megadnám a szót, a lehetőséget a bizottsági tagoknak. *(Jelzésre:)* Szücs Lajos képviselőtársunk, tessék parancsolni!

Képviselői hozzászólások

DR. SZŰCS LAJOS (Fidesz): Mélyen tisztelt Albizottság! Kedves Elnök Asszony! Nekem van egy kis hiányérzetem ezzel a napirenddel kapcsolatban. Gondolom, a vendégeink is el fogják mondani, hogy a hozzánk érkezett információ egy viszonylag szűk körből érkezett információ, hiszen nem tartalmazza a feladatfinanszírozással érintett minden önkormányzati típus véleményét, nem tartalmazza például a megyei önkormányzatok feladatfinanszírozási áttérésének, most már mondhatjuk, kétéves tapasztalatát, nem tartalmazza a megyei jogú városok ilyen jellegű tapasztalatait, nem tartalmazza a közepes városok tapasztalatait. Ez az érdekszövetségnek jelen pillanatban egy összeszedett javaslatcsomagja, amely néhány önkormányzatról szóló információkat tár elénk.

Azt kezdeményezném pontosan azért, hogy a saját időnkét és a komolyságunkat megőrizzük, hogy kérjük meg az érdekszövetségeket, akár innen a mostani albizottsági ülésről is kiküldött jegyzőkönyv vagy kérés formájában, számoljanak be ennek az átalakulásnak a tapasztalatairól, mert azt gondolom, akkor kaphatunk képet erről a kérdéstről. Sőt, kérjük fel mind a Belügyminisztériumot, mint a Nemzetgazdasági Minisztériumot és akár a KIM-et is, ők is számoljanak be arról a tapasztalatokról, amelyet ebben a tárgykörben megéltek az elmúlt két-három év során. Miután beszereztük ezeket az információkat, üljön össze az albizottság és tárgyaljunk erről, amikor már tényleg teljes képünk van ebben a tárgykörben. Ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm.

ELNÖK: Egy mondat erejéig, ha megengedné, válaszolnék. Valóban a bizottság részéről a KÖSZ véleménye lett kiosztva előzetesen, de megérkezett hozzánk a MÖSZ véleménye is. Számtalan helyről, konferencia alapján, a sajtóból ismerjük a Faluszövetség véleményét is, és nyilván mindannyian olyan képviselők vagyunk, akik a szakterületen próbálunk minél szélesebb körben folyamatosan tájékozódni. Például a Zala megyei kistelepülési önkormányzati képviselők, illetve polgármesterek megkeresése is eljutott hozzánk számtalan más egyéni megkereséssel együtt. Azt gondolom, már jelenleg is rendelkezésünkre áll bőven elég információ, hiszen ha csak a MÖSZ-t, a KÖSZ-t és a Faluszövetséget veszem, ezek egyenként több száz település érdekvédelmét vállalták fel, amelyben mindenféle nagyságrendű és rangú település képviselteti magát.

Tehát azt gondolom, hogy éppen Tasó képviselőtársamat idézzem, ha mindannyian megkapjuk rá a lehetőséget, napokig tudnánk erről a témáról beszélni már most, úgyhogy a jelenleg rendelkezésünkre álló információk alapján próbáljuk ezt a mai napot, a mai bizottsági ülést érdemben eltölteni. Természetesen támogatom azt, hogy ennek a bizottsági ülésnek legyen folytatása, méghozzá a nagyon közeli jövőben, tehát a 2014-es költségvetési javaslatot nehogy ugyanolyan szinten és ugyanolyan formában kapjuk meg, mint a 2013-ast. Ezt próbálnánk megelőzni. Úgyhogy feltétlenül támogatom, de azt gondolom, most is helye van a tárgyalásnak.

Más hozzászólás van-e a bizottság részéről? *(Jelzésre:)* Tessék parancsolni, Tasó úr!

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök asszony. Tisztelt bizottsági Ülés! Erősíteni szeretném az imént elhangzottakat, amiket Szűcs Lajos képviselőtársam mondott. Valóban egy egyoldalú játszmának nézünk elébe, abszolút egy oldalról megközelítve. Szinte egy típusú, nagyjából egy típusú települési önkormányzat véleménylistája és javaslata érkezett most elénk. Hogy egy huszonvalahány oldalas, bizonyára megfontolt és jól értelmezhető javaslatról beszélhessünk, meg kell jól ismernünk. Biztos vagyok benne, hogy olyan javaslatok vannak a leírtakban, amelyeket meg kell tárgyalnunk, de még egyszer mondom, jellemzően a Wekler Ferenc elnök úr által jegyzett Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége a benyújtó. Hozzá érkeztek a levelek, ő továbbította, mint mondta a képviselőtársam, nincsenek benne a megyei

jugú városok. Most kaptunk egy levelet valahonnan, a MÖSZ-től is, más érdekszövetségek is vannak egyébként, viszont ezektől nincs becsatolva anyag.

Meggyőződésem, hogy nem minden rossz, és nem gondolom, hogy minden rossz lenne és minden rosszul lenne szabályozva és hogy nincs olyan vélemény, amely erősítené és a helyességét igazolná az eddigi átalakításnak. Erről nincsen egyetlen jelzés sem, legalábbis ezek között nem véltem felfedezni, bár gyorsan próbáltam átnézni, amely arról szólt volna, hogy szükséges lépéseket kellett tenni annak érdekében, hogy az önkormányzati rendszert ne számolják fel, ne számolja fel önmagát és ne boruljon be minden települési önkormányzat, legalábbis nem mindegyik, hanem mondjuk ezernyolcszázvalahány önkormányzat. Erről nincsen jelzés.

Arról sincs jelzés, hogy a közigazgatási átalakítások rendszerében a települési önkormányzatok átalakítása milyen helyet foglal el és hogyan helyezkedik el, mi volt a célja a törvényalkotónak. Arról sincs eddig jelzés, hogy melyek azok a lépések, amelyek egyértelműen visszaigazolást kaptak már abban a tekintetben, hogy jobban és eredményesebben, biztonságosabban működnek az önkormányzatok.

Ahogy láttam, itt problémalista van, amiből szerintem még hiányzik néhány száz, mert biztosan van még néhány száz, és javaslatlista is van, amely mondjuk javítana vagy konkrétumokat is megfogalmazva segítené az eredményesebb működést egyik oldalról nézve. E tekintetben ha ezt megismerte volna mondjuk a szaktárca talán hamarabb, akkor valószínű, hogy felkészülten jöttek volna, és erre reagálva tudtak volna válaszolni. Bár nem tudom, lehet, hogy ismerték és én tévedek, lehet, hogy már úgy jöttek, hogy ezeket megismerve tudnak részt venni az ülésen, de az a gyanúm, ez most pillanatnyilag egy egyoldalú játéknak indul.

Tehát van egy egyértelmű, világos kampánycél az összehívott albizottsági ülésre vonatkozóan - ha nem haragszanak meg, jártunk már a politika világában, hogy ezt könnyedén felfedezzük. Amikor egy oldalról van megközelítve valamilyen téma, az egyértelműen kampánycélokat szolgál, nem mást. Ettől függetlenül természetesen hallgatjuk. Egyébként találkoztam már az urakkal a korábbiakban, tudom, hogy nagyon régen dolgoznak a területen, és az érdekképviselői munkájukat is maximálisan elvégzik, de nagyon úgy néz ki, hogy most egyoldalú ülésünk lesz. Nem hiszem, hogy ez szerencsés, nem szolgálja az ügyet semmiképpen sem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Egy megjegyzést engedjenek meg nekem arra vonatkozóan, hogy mennyire egyoldalú ez a bizottsági ülés, és hogy csak rossz dolgokról lenne szó és jóról nem. Tasó képviselő úr, bármikor nagyon szívesen meghallgatjuk az összes jó dolgot, ami a feladatfinanszírozás rendszerében van és amit tapasztalatként el tud nekünk mondani, nyitottak vagyunk az összes jó és szép dologra, tehát nem gondolnám, hogy ezt feltétlenül ki kell zárni a bizottsági ülésről. Még egyszer mondom, hogy nemcsak a KÖSZ véleménye érkezett el hozzánk, hanem a MÖSZ-é is. Ez most kiosztásra került. Mindegyik tartalmaz abszolút konkrét problémákat, ugyanakkor konkrét javaslatokat is tartalmaz. Úgy tudom, hogy egyébként mindezen javaslatokat a szaktárcanak is eljuttatta minden egyes érdekvédelmi szövetség. *(Jelzésre:)* Apáti képviselőtársunké a szó.

DR. APÁTI ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntök mindenkit én is. Nem igazán értem a kormánypárti képviselők aggályait. Itt egyoldalúságról legfeljebb mi beszélhetnénk az elmúlt három és fél év törvényalkotási módszerének és tartalmának tükrében. Körülbelül 150 módosító indítványt nyújtottunk be az önkormányzati törvényhez Hegedűs Lorántné képviselőtársammal együtt, és emlékezetem szerint egyetlenegy sem fogadtak el. Tehát meglehetősen arcpirító, amikor kormánypárti képviselő hivatkozik egy kétharmados felhatalmazással való folyamatos, politikai nyereségvágyból elkövetett három és fél éves visszaélés tükrében arra, hogy egyoldalú bármi. Egyébként szerintem létszámban sem

egyoldalú az ülés, mert ha jól látom, akkor ha csak a képviselőket nézzük, 3 kormánypárti és 3 ellenzéki képviselő van, abszolút kiegyenlítették az erőviszonyok. Másrészt úgy gondolom, az a kormánypárt jár el helyesen, azt a kormánypártot hatja át a bölcsesség, amelyik meghallgatja a nép szavát, meghallgatja azokat a polgármestereket, településvezetőket, akik nem politikai haszonszerzés céljából, nem baloldali vagy nem radikális elhajlásból kifolyólag itt vannak. Nem hiszem, hogy a jelenlévő polgármester urak bármelyik oldalra elhajolva szubjektív módon próbálnák ezt a témát megközelíteni. Nekem úgy tűnik egyébként a hozzám eljuttatott egyéni megkeresésekből, az írásos anyagból meg az elmúlt évek tapasztalataiból, hogy ők valóban a túlélésért küzdenek. Lehet, hogy a megyei jogú városoknak, mint például Debrecennek nincsenek nagy problémái, őket az adóssághozzájárulás aránytalanul nagymértékben segítette. Senki nem vizsgálta az általában 2006-tól fideszes településvezetők egyéni felelősségét főleg a nagytelepülések, a nagyobb városok, a megyei jogú városok tekintetében, hogy mennyire felelősek, hogy sokszor 20 milliárdos nagyságrendben eladósodnak városok.

Két komoly kiváltó oka volt annak, hogy az önkormányzati rendszer 1000-1200 milliárd forinttal eladósodott. Ennek 90 százalékát nem a kistelepülések, hanem a nagytelepülések hozták össze, és most az a 10 százalék járt jól, a 90 százalék már megint benne maradt ebben. Két oka volt. Az egyik, hogy a baloldali kormányok alulfinanszírozták, kvázi kivéreztek, a másik az, hogy volt jó pár olyan fideszes, KDNP-s polgármester, akik felelőtlenül gazdálkodtak, nyakra-főre vették fel akár fejlesztésre, akár egyéb célra a hiteleket. Ez most egy mellékvágány, ez nem tárgya a mai bizottsági ülésnek, de amikor egyoldalúságról beszélünk, akkor mindig feláll a hátamon a szőr az elmúlt három és fél év tényeinek ismeretében.

Azért jöttünk ma össze, hogy meghallgassuk akár a kistelepülések, akár a nagyobb települések panaszait. Szerintem pontosan önöknek, tisztelt kormánypárti képviselő urak, a legfőbb érdekük, hogy a 2014-es költségvetés már ne így kerüljön elfogadásra, hiszen elsősorban az önök pozícióit rontja, ha a helyzet megoldatlan marad. Tehát ebben ne az ellenségképet keressék, ne az ördögöt lássák, hanem pontosan a megoldáskeresést. Ez önöknek is érdeke, a kistelepüléseknek is érdeke, és nyilván az ellenzéknek is érdeke. Ha az ellenzék politikai haszonszerzést akarna, akkor nem hoztunk volna létre ellenőrző albizottságot, nem is működtetnénk ezt a bizottságot, nem hívnánk ma össze ülést, hanem a politikai eszköztár elég széles, önök is jól tudják, talán jobban, mint én, akkor a politikai eszköztár egyéb elemeit vonultatnánk fel és egyáltalán nem parlamentáris keretek között próbálnánk ezt megoldani. Sokszor pontosan a Jobbikot éri az a vád, hogy nem parlamentáris keretek között akarunk megoldani problémákat. Akkor az a baj. Ha meg parlamentáris keretek között akarunk megoldani problémákat, akkor meg az a baj. Azt mondom, hogy koncentráljunk és fókuszáljunk erre a problémára, a megoldás irányába, ne nemlétező ellenségképet felállítva. Köszönöm.

ELNÖK: Tasó képviselő úrnak adnám még meg a szót, utána pedig a vendégeinknek szeretném megadni a szólás lehetőségét.

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm, elnök asszony, de mindenképpen reagálnom kell Apáti képviselő úr mondataira. Azt mondta, hogy a nép képviselete. Ne haragudjon, akkor mi mi vagyunk? Mi egyéniben nyertünk felhatalmazást. *(Dr. Apáti István: Ugyan már!)* Azt hiszem, hogy ön nem. Ha valaki a népképviseletet említi, akkor nem hiszem, hogy bárkit kiemelhet, hogy jobban képviseli a népet, mint bárki más. *(Pál Tibor: Nincs különbség a két mandátum között.)*

ELNÖK: Képviselő úr, kérem, ne személyeskedjünk, maradjunk a napirendi pontnál.

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz): Azért szeretnék erre reagálni, mert a politikai haszonszerzéssel kapcsolatos mondatai is sértőek. A választópolgárok megtisztelték a bizalmukkal bennünket 2010-ben, és ez a számítások alapján kétharmados felhatalmazást jelentett. Ennek megfelelően végzi munkáját a kormányzó többség. Az a haszonszerzési szándék, hogy ha valaki ezt másképpen értelmezi.

ELNÖK: Most a vendégeinknek adnám meg a szót - nem tudom, milyen sorrendben szeretnének szólni.

Szabó Gellért (Magyar Faluszövetség) hozzászólása

SZABÓ GELLÉRT, a Magyar Faluszövetség elnöke: Szabó Gellért vagyok, a Magyar Faluszövetség elnöke, Szentkirály község polgármestere. Elnézést kérek valamennyi országgyűlési képviselőtől, bizottsági tagtól, tisztelettel, nagy tisztelettel faluból paraszt polgármesterként Budapestre jöve meghallgatást kérek, semmi mást. Konzultációt. Nincs szó játszmáról, sem egyoldalú, sem többoldalú játszmáról, pusztán konzultációról, meghallgatásról. Ezt kérjük. Az a javaslat, ami elkészült, egy vitaanyag. Nem kérünk többet, csak azt, hogy erről beszéljünk. Hogy ennek a tétjét a jelenlévő országgyűlési képviselők a saját munkájukban hogyan fogják tudni elhelyezni, ez az ő dolguk. Mi pusztán elfogadtuk ezt a meghívást, itt vagyunk, és szeretnénk hasznosan eltölteni azt az előttünk álló, nem tudom, még egy óra hosszát körülbelül, ami rendelkezésünkre áll. Hogy ebből mi kerekedik ki, azt bízzuk a jövőre, mi pusztán a meghallgatás lehetőségét szeretnénk kérni. Köszönöm.

ELNÖK: Parancsoljon, öné a szó.

SZABÓ GELLÉRT, a Magyar Faluszövetség elnöke: Nem mi készítettük az anyagot.

ELNÖK: De az önök anyaga is itt van előttünk.

SZABÓ GELLÉRT, a Magyar Faluszövetség elnöke: Szeretném átadni a lehetőséget a KÖSZ részére.

ELNÖK: Jó, tessék parancsolni!

Csomor László (Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége) hozzászólása

CSOMOR LÁSZLÓ, a Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetségének alelnöke, Bácsborsod polgármestere: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Képviselő Urak! Tisztelt Bizottsági Tagok! Köszönettel vettük a meghívást. Annyiban csatlakoznék a kollégámhoz, hogy kicsit fájó és kicsit méltatlan mindaz a felvetés, ami ehhez a folyamathoz jött. Azzal a reménnyel jöttünk, hogy a problémákról beszélünk. Kétségkívül nem dicsérni jöttünk, de nem azért, mert nincsenek jó dolgok, hanem azért, mert a feladatfinanszírozás problémái volt a napirend, és értelemszerűen ehhez kötődnek azok a javaslatok, azok a megjelenített problémák, amelyek korrekciója, azt gondolom, mindnyájunk számára fontos. Amikor valaki mögötte levő választókat, embereket akar megjeleníteni, értelemszerűen mi is azt tesszük, és a köteles soron tesszük azt, mert számszerűsíteni nincs értelme, hogy százezer vagy egymillió ember érdekében szólunk-e, de

értelemszerű, hogy nem öncélú, nem választási hadjárat, nem egyoldalú főként, és köszönöm a kiegyensúlyozó szavakat.

Azt gondolom, hogy amikor a KÖSZ megküldte Felkai úr számára az anyagot, akkor minden szövetségnek módja volt ugyanezt megtenni. Hogy ők most ezt nem jelezték, azt gondolom, hogy ennek a szenvedő alanyai nem lehetünk. De mindezeket túl remélem, ha a problémafelvetések jók lesznek arra, hogy majd a következő költségvetési év valóban ne ezekkel a problémákkal küzdjön ismét, hisz jól tudjuk, voltak olyan évközi korrekciók, ahol a kormányzat is látta a problémát, hogy hol, hogyan, miként kell hozzányúlni és ezeket megtette, ezt a folyamatot szeretnénk mi is segíteni, mert közös érdek.

A problémafelvetésben kétségkívül sok település problémája jelent meg, de kiemelést kapott számtalan olyan tétel és javaslat, amely alapvetően ismert, és annyiban igaz, hogy valóban lehetne erről órákat beszélni. Miután a feladatfinanszírozás új jelenség az önkormányzati finanszírozási rendszerben, a megelőző normatív finanszírozáshoz képest óhatatlanul vannak gyermekbetegségei, van olyan betegsége, hogy száz százalékos finanszírozásról szól a kötelező feladatnál, de nem tudja megtenni. Tisztában vagyunk azzal, hogy minden típusú településnél ezt az egyensúlyt nehéz is megteremteni.

Az első probléma, ami talán fajsúlyos és mindenképpen jelezni szeretném: a járásalakítás időszakában kialakított települési közös hivatalok létszáma megítélésünk és tapasztalatunk szerint annak érdekében, hogy a kormányzattól, a kincstártól, minden szervtől elvárt minőségben eleget tudjunk tenni a feladatoknak, vissza kellene, hogy álljon a tervezett szintre, konkrétan a létszámok rendezését feltétlenül fontosnak tartjuk, mert anélkül nem tudunk eleget tenni e köteleességeinknek.

Azon kommunális és településüzemeltetési feladatok tekintetében, amelyeket ellátunk - közvilágítás, az út- és zöldfelület-kezelés -, azt gondolom, egységes a jelzés, hogy ezek mindegyike a bázisszemlélet alapján korrekcióra és valamilyen mértékű bővítésre szorul. A zöldfelületeknél van egy sajátos kezelés, és örömmel vennénk, ha megoldást találnának a törvényalkotók, hogy kezelni lehessen azt az állapotot, hogy nagyon sok településen nem saját tulajdonú temetőt és egyéb területet gondolnak - egyházi -, és mivel nem saját tulajdon, ezért normatívát, finanszírozási összeget semmiképpen nem kapnak rá. Mindenképpen segítséget kérünk, hogy ezt a differenciálást a törvényalkotó valamilyen módon beépítse.

A gyermek- és szociális étkeztetés az, amelynek az évközi kormányzati oldali korrekciójára már utaltam, amely láttatja azt a felismerést, és itt valóban a kezdő finanszírozás nem volt elegendő, gondolhatnám, ezzel nyitott kapukat döngetek, vélhetően még nem teljesen nyitott, de mindenképp vizsgálatra szorul, hogy ennek a finanszírozása elegendő legyen a feladatellátáshoz.

A kultúrafinanszírozásról önállóan nem, csak kiemelten a könyvtári finanszírozásról szeretnék szólni, ahol az összege - és ez kötelező feladat - a bérre sem elegendő, nemhogy a járulékra és az egyéb dologi kiadásokra.

Ami rendkívül fájó, és ilyen értelemben kénytelen vagyok önmagunkért, a polgármesterekért is szólni: a feladatfinanszírozás akként kezeli a polgármesteri feladatellátást mint nem feladat, túl azon, hogy igazgatási, egyéb döntéshozatali testület által átruházott szocetörvény vagy más ügyek vonatkozásában feladatellátó. Tisztelettel kérnénk, hogy legyen finanszírozott, mert egyrészt ez a tartalmi része a választókkal való szembenállást hozza. Célszerű lenne elismerni, miként az országgyűlési képviselők munkája is elismert és finanszírozott, e párhuzamban gondolva fogalmazom meg akként, hogy korrekt lenne mindez.

A közfoglalkoztatás egy másik sarkos kérdés, amit felvetek. Önök is tudják jól, hogy vannak az lhh-s, a leghátrányosabb helyzetű kistérségek, és ide nem besoroltak. Ez jelentős probléma. Ha akként közelítem meg, hogy Kovács Béla egy nem hátrányos helyzetű településen vajon ugyanolyan szegény és problémás-e, mint egy lhh-s, akkor azt gondolom, hogy a válasz igen. Ehhez képest a megkülönböztetés abban rejlik, hogy amíg az lhh-s térség

közfoglalkoztatása napi 8 órában 100 százalékos finanszírozásban valósul meg, és az önkormányzat eszközt is szerezhet be, addig a többi település 30-20 százalék önerővel járul hozzá, eszközt nem kap, és két-három hónap 6 órás foglalkoztatásra van mód. Tisztelettel kérném ennek a mérlegelését és ezen emberi sorsok vonatkozásában is olyan megoldást találni, ami a megélhetéshez stabilabb bázist nyújt számukra.

Egy dolog van még, ami közben elhangzott - és remélem, időn belül maradok, hogy ne kelljen az elnök asszonynak figyelmeztetni engem -, az adóssághkonszolidáció. Azt gondolom, hogy jelentős, rendkívül jelentős azon települések száma, amelyek konszolidációban nem részesültek. Hozzáteszem, azóta Pintér belügyminiszter úr levelét megkaptuk, elismerve a felelős gazdálkodás ebbéli állapotát és azt, hogy az önkormányzatoktól átvállalt adóssághalmazhoz mi már nem tettünk, hisz tudjuk, hogy mindez össz egészében népgazdasági teher, és tudjuk, hogy ennek a továbbvitele értelemszerűen kihat minden szférára. Tisztelettel kérnénk és szeretnénk elképzelést, ötletet látni, hogy a nem konszolidáltak számára mi az a forrás, mi az a lehetőség, amelyhez hozzájuthatnak. Azt gondolom, hogy ez egyfajta jogos elvárás az érintettek részéről.

Azt gondolom mindezen túl, hogy amennyiben a 2014. évi költségvetésben ez nem jelenik meg, akkor végtelen fájó lenne, hiszen akkor ez a „felejtjük el” tétel közé sorolódna. Azt gondolom, hogy az országgyűlési képviselőknek éppoly pozitív lenne a dolgok rendezése, mint a településvezetők számára, akik fel tudnának mutatni valamit ez vonatkozásban, és a felelős gazdálkodás konzekvenciája nem akként csapódna le helyben, hogy talán buták voltak, mert nem adósdottak el. Köszönöm a figyelmüket és a türelmüket.

ELNÖK: Köszönöm én is. Ha lehetséges lenne, Lajos, szeretném megadni a szót a kormány képviselőinek is... *(Dr. Szűcs Lajos: Szeretnék szólni egy pár szót előtte.)* Jó, akkor parancsolj!

DR. SZÚCS LAJOS (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök asszony. Jól látszik az előző mondatokból, hogy egy alkalmatlan tárgyon elkövetett ügyről van szó, hiszen a feladatfinanszírozás közé bekerült a közfoglalkoztatás, illetve az adóssághkonszolidáció. Gyakorlatilag ennek az ellenőrző albizottságnak a tevékenysége és ennek a mai napnak az egész metódusa nem hozta az ügyet, próbálja meg végigvinni, amire ez az albizottság szól és ami nekünk felhatalmazást jelent.

De csak hogy oldjam a feszültséget, Pest megyében a levéltárban elhelyezett egyik dokumentum Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatási miniszter egyik levele, amit ő még a Nemzeti Múzeum igazgatójaként írt a kultuszminiszternek, amiben az szerepel, hogy az intézmény finanszírozása egyszerűen csapnivaló, és ha nem történik valami gyors és azonnali beavatkozás, akkor az intézmény jövője kilátástalan. Ő ezt a levelet elküldte a kultuszminiszternek. A történelem fintora, hogy két héten belül ő lett a vallás- és közoktatási miniszter, és saját maga válaszolt a magának írt levélre. Ez a levél található meg a levéltárban, így hangzik: „Levelét megkaptuk, a problémát érzékeljük, innen nézve kicsit másként látszik”.

Azért mondom ezt Gellértnek és a másik kolléga úrnak, érdekképviseleti társamnak - még egyszer mondom, egyoldalú ez a mostani beszélgetés -, mert egyrészt nem arról szól, amiről tényleg szólnia kellene. Tisztelettel kérem az elnök asszonyt - figyelve a minisztériumi reagálásokat, miszerint nem kapta meg a minisztérium ezeket a bizonyos információkat -, kérjük meg a bizottság kollégáit, hogy juttassák el a minisztériumnak. Arra is kérem az elnök asszonyt, hogy valamennyi érdekképviseleti szervnek küldjünk egy levelet egy nagyon gyors határidővel, hogy ők is számoljanak be ezekről a tapasztalatokról. Gellért, ha most az a feladat, hogy meghallgassunk benneteket és a problémákat érzékeljük, akkor az a jó mondatom van, amit a Laci kicsit nyersebben fogalmazott meg, hogy mindannyian egyéni

képviselőként találkozunk a települések problémáival. Mindannyian képviselőként foglalkozunk azzal, hogy ebben az évben az e-útdíjjal kapcsolatos kiegészítés hogyan támogassa az önkormányzatokat. Ha hallottad a múlt pénteki bejelentést, akkor az adósságkonszolidációnak egy új szakasza valószínűleg ebben az évben még el fog következni, és igen, azon is dolgozunk, amit te kérdeztél, hogy hogyan lehet azokat a településeket valamilyen módon, akár pozitívan diszkriminálni, amelyek az adósságkérdésben másként álltak fel.

Én legalább háromféle önkormányzatot tudnék mondani arra, hogy kinek miért nem volt hitele vagy adóssága az elmúlt időszakban, vagy olyan gazdasági lehetőségei voltak, amihez nem biztos, hogy a település állt hozzá úgy, hanem valamilyen geopolitikai, geológiai okból vagy más gazdasági okból volt jó helyzetben, vagy olyan kicsi volt, hogy egyszerűen nem is tudott hiteleket felvenni, a saját lehetőségei olyan szűkek voltak. Még ezen túl is van többfajta olyan települési önkormányzattípus, amiről beszélhetnénk.

Azt gondolom, ha teljes képet szeretnénk kapni a feladatfinanszírozásról, akkor kérjük meg az önkormányzati érdekszövetségeket, kérjük meg a minisztériumot is, hogy arról számoljon be, hogy az elmúlt időszakban hány olyan település volt, amelynek problémája volt, és a kormány vagy a minisztérium milyen segítséget tudott adni. Gondolok itt például Kiskunlacháza esetére, ahol egy más végbe nyúló történet miatt a kormánynak és a Belügyminisztériumnak lépni kellett, hogy az ott lévő problémát, akár a fizetések kifizetését meg tudja oldani. Ezekről is számoljunk be, és akkor kapunk egy olyan képet, amelyről egyébként az önkormányzati törvény készítésekor és a feladatfinanszírozás elindításakor is mindenki tudott, hogy körülbelül három év az az átfutás, amikor az évek tapasztalataiból kiindulva korrekciókat lehet tenni az önkormányzatok finanszírozásában. Még le sem zárult az első tényleges feladatfinanszírozási év, én azt gondolom, ebben a helyzetben nem biztos, hogy olyan információkat és végkövetkeztetéseket lehet meghozni, amit itt többen ezekben a levelekben sommás véleményként adtak meg. Arra kérek mindenkit, ezt mérlegeljük, és akkor azt hiszem, hogy a következő időszakban, akár néhány napon, néhány héten belül ismét össze tud ülni ez az ellenőrző albizottság és tényleges, tevékeny munkát tud végezni. Nincs még elkésve senki, hiszen a következő évi költségvetés tervezése jelen pillanatban olyan állapotban van, ami ezt még megengedi.

ELNÖK: Megadom a szót Csomor úrnak, utána pedig a minisztériumok képviselőinek szeretném megadni a lehetőséget szólásra. Tessék parancsolni!

CSOMOR LÁSZLÓ, a Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetségének alelnöke, Bácsborsod polgármestere: Köszönöm szépen. Elnézést, nem érzékelttem, érzékelnem kellett volna a szigorú ügyrendi ragaszkodást, tisztában vagyok azzal, hogy a felvetés, a közfoglalkoztatás, illetve az adósságkonszolidáció nem a feladatfinanszírozás konkrét témaköre. Mondjuk azt, hogy naiv voltam, jó? Abban bíztam, hogy országgyűlési képviselők vannak itt, és ha költségvetéshez kapcsolódik *(Dr. Szűcs Lajos: Nem bántásként mondtam.)*, akkor ez is egyike, amit nem szerencsés, ha közvetítünk. Csupán ez volt a szándékunk. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm. Peresztegi Gergelyt, Hoppka Viktóriát, illetve Holczeiter Mariannát - elnézést, az előbb nem mondtam a nevét, azt hittem, helyette jött -, Papp Emesét arra kérem, tessenek az asztalhoz fáradni és helyet foglalni. *(Megtörténik.)* Hadd mondjam el, hogy azt gondolom, az adósságkonszolidációról nem beszélni, amikor a feladatfinanszírozásról, illetve az azzal összefüggő költségvetési problémákról beszélünk, szerintem nehéz, illetve káros is lenne, hiszen nagyon sok önkormányzat adósságkonszolidációja tekintetében ebben az évben igen komoly segítséget adott. Ha az

egyoldalúságról beszélünk, illetve azzal vagyunk kárhóztatva, akkor ezt nem igazán értem, hogy miért baj, ha felmerül az adósságkonszolidáció, még akkor is, ha úgy merül fel, hogy igen, adott esetben kistelephelyek esetén, pláne azok esetében, amelyek olyan szűkösen és annyira fegyelmetten gazdálkodtak, hogy nem is adósdottak el, plusz juttatást vagy plusz segítséget nem jelentett. Az egyoldalúság kapcsán még egy mondatot hadd mondjak el! Azért vagyunk itt, hogy mind a jó tapasztalatokról, mind a rossz tapasztalatokról beszámoljunk. Mindenféle tapasztalatra, gondolom, kíváncsiak vagyunk. Maga az előterjesztés is úgy hangzik, hogy a működés tapasztalatai. Ennek lehetnek mindenféle irányultságai.

A vélemények eljuttatásával kapcsolatban kérdezném rögtön a minisztériumok képviselőit. Úgy tudom, hogy például a Magyar Önkormányzatok Szövetsége eljuttatta önök számára ezt a 9 pontból álló véleményét, legalábbis a sajtóban ez fogalmazódott meg, amit most egyébként külön nekünk, a bizottság számára is eljuttattak. Nem tudom, ez így volt-e. Természetesen szívesen minden további érdekvédelmi szövetségi állásfoglalást eljuttatunk, és be is fogjuk kérni, ez egy nagyon jó ötlet, mind a hét érdekvédelmi szövetségtől be fogjuk kérni. Egyébként jelzem, hogy mind a hét érdekvédelmi szövetséget meghívtuk erre a bizottsági ülésre. Sajnálom, hogy csak ketten jöttek el, illetve a MÖSZ külön jelezte, hogy az elnök úr külföldi... *(Dr. Szűcs Lajos: Én nem kaptam meghívást, én csak bizottsági tagként jöttem el.)* Értem. Nem tudom, hogy történt, én kétszer is kértem a bizottság titkárságát, hogy legyen elküldve. Akkor biztos elkeveredett a sok-sok levél között.

Nem tudom, ki fog szólni önök közül elsőként. Kérem, a jegyzőkönyv számára legyen kedves bemutatkozni.

Dr. Papp Emese (Belügyminisztérium) hozzászólása

DR. PAPP EMESE főosztályvezető (Belügyminisztérium): Köszönöm a szót, elnök asszony. Papp Emese vagyok a Belügyminisztériumból. Erre a mai albizottsági ülésre nem kaptuk meg azokat az írásbeli anyagokat, amelyekről az elnök asszony beszélt.

ELNÖK: De felteszem, korábban megkapták.

DR. PAPP EMESE főosztályvezető (Belügyminisztérium): Korábban sem úgy kaptuk meg, hogy az Országgyűlés albizottsága fogja tárgyalni. A miniszter úr írt egy levelet még augusztusban az érdekszövetségeknek, a kormányhivatalok vezetőinek, a minisztériumoknak, a minisztereknek, és ő kért egy tájékoztatást, illetve a 2014-es költségvetéshez kapcsolódóan kért javaslatokat a címzettektől, de nem tudom, hogy ez a két dokumentum egyébként fedí-e egymást, mert nem láttam, hogy mi az, amiről most szó van. Azokat természetesen ismerjük, amelyeket a miniszter úr számára visszaküldtek, azokat fel is dolgoztuk, és a miniszter úr számára készítettünk egy összefoglaló anyagot.

Visszatérve a feladatfinanszírozásra, szeretném elmondani elsősorban azt, hogy ez a feladatfinanszírozás, ami 2013. január 1-jétől az önkormányzatok finanszírozását jellemzi, egy olyan új rendszer, amely korábban soha nem volt. Gyökeres átalakítást eredményez az önkormányzatok finanszírozásában, ezért ezeknek a tapasztalataira az a bizonyos három év, amit az elnök úr is említett, elengedhetetlen ahhoz, hogy egy olyan jól működő rendszer alakuljon ki, amely az önkormányzati rendszer minden érintett önkormányzatának, kicsiknek, nagyoknak, közepeseknek, ilyeneknek, olyanoknak is megfelelő finanszírozást fog mutatni. Ettől függetlenül a Belügyminisztériumba már január első napjaitól kezdve vagy első hete óta érkeztek és azóta is folyamatosan érkeznek jelzések, amelyek egyrészt a tapasztalatokról szólnak, másrészt azokat a finanszírozási gondokat, sürgősen megoldandó nehézségeket jelzik, amelyekben egy-egy önkormányzat egyedi eset kapcsán belekerült. A

Belügyminisztériumban természetesen kezdettől fogva foglalkozunk ezeknek a feldolgozásával, értékelésével.

Ennek az eredménye lett az a bizonyos 22/2013. BM-rendelet, amely az erre az évre tervezett 20 milliárdos szerkezetátalakítási tartalék felhasználásáról rendelkezik bizonyos feladatokhoz kapcsolódóan meghatározott összegben. Ezt a BM-rendeletet már annak fényében készítettük elő, hogy az önkormányzatok mely területeken érzékelték, illetve jelezték a finanszírozás nehézségeit. Ezt a BM-rendeletet egyszer módosítottuk július végén, majd augusztusban kiadtunk egy másik BM-rendeletet, ez pedig a fejezeti tartalék felhasználásáról szól. Ez a rendelet rögzíti azt, hogy a korábban úgynevezett önhiki-támogatásban részesülő önkormányzatok - amely most az idén megszűnt mint önhiki-támogatás - működési nehézségeiket is, soron kívül megoldandó működési problémáikat jelezve szeptember 30-ig nyújthatnak be pályázatot, majd ezt követően a miniszter úr dönt ennek a keretnek a felhasználásáról, illetve arról, hogy mely önkormányzat milyen összegben részesül ebből a támogatásból. Úgy gondolom, hogy a feladatfinanszírozási rendszer első évében a Belügyminisztérium és mondhatom, hogy a kormány szinte azonnal reagált azokra a jelzésekre, amelyeket az önkormányzatoktól kapott, tehát nem késlekedtünk ennek a jelzésnek a megadásában, a rendeletek kidolgozásában és a kiegészítő támogatások nyújtásában.

A 2014-es költségvetés még most formálódik, hogy így mondjam, és ebben már figyelembe fogjuk venni az ez évi tapasztalatokat. De ha összegezve meg lehet állapítani valamit, akkor úgy gondolom, hogy a feladatfinanszírozási rendszer egyik eredménye közé tartozik az, hogy mindazok, akik jeleztek problémákat, nehézségeket, senki nem kérdőjelezte meg a rendszert magát. Senki nem mondta, hogy ezt a feladatfinanszírozási rendszert úgy, ahogy van, vessük el, és helyette valami mást alakítsunk ki, vagy mondjuk nem mondta senki, hogy helyette mit alakítsunk ki. Ezt én egy jó eredménynek tartom az első évben. Tehát a feladatfinanszírozási rendszer igazolta azt a várakozást, hogy az önkormányzatok finanszírozását a feladatfinanszírozási rendszeren keresztül lehet végezni, természetesen a tapasztalatok folyamatos feldolgozása alapján lehet mindig korrigálni, finomítani a rendszeren, és egy idő után talán ez a három év elegendő lesz arra, hogy egy jól működő, biztonságosan működő rendszert kialakíthassunk.

A konkrét felvetésekre válaszolva szeretném jelezni a közös hivatalok létszámával kapcsolatban, hogy erre vonatkozóan is számos megkeresés érkezett. A 2014-es költségvetésben várható, hogy ezt a bizonyos létszámtáblázatot korrekció fogja érinteni, de úgy tudom, hogy az a bizonyos 25 ezer fős létszámkorlát továbbra is meg fog maradni. Többet ezekről a dolgokról nem tudok mondani, tekintettel arra, hogy 2014 még most van folyamatban, és még a kormány előtt sem jártak ezek a tervezetek. Tehát konkrétumokat nem tudunk mondani ezzel kapcsolatban.

Ugyanez vonatkozik a temetők, köztemetők finanszírozására is. Ott is próbáljuk úgy alakítani a finanszírozást, hogy ez a bizonyos probléma, amit a képviselő úr felvetett, orvosolható legyen.

A közmunkára nem tudunk válaszolni, és az adósságkonszolidáció is szintén egy más megbeszélésnek lehetne a tárgya.

A könyvtári finanszírozásra és a gyermekétkeztetésre a Nemzetgazdasági Minisztérium fog tudni válaszolni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék!

Peresztegi Gergely (Nemzetgazdasági Minisztérium) hozzászólása

PERESZTEGI GERGELY főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium):
Köszönöm szépen. Peresztegi Gergely vagyok a Nemzetgazdasági Minisztériumból.

Tisztelettel köszöntök mindenkit. Sok kiegészítést a főosztályvezető asszony által elmondottakhoz nem tudok tenni. A magunk részéről a javaslatokat nem láttuk eddig, tehát hozzánk biztosan nem érkeztek meg. Annyit tudok most, amit a polgármester úr elmondott az előbb. Ha a két témára konkrétan kell válaszolni, akkor a 2014-es költségvetési törvényjavaslattal kapcsolatban most még nem tudok információkkal szolgálni, a könyvtár vonatkozásában semmiképp. A gyermekétkeztetés vonatkozásában annyit mindenképpen meg kell jegyezni, hogy az idei évben a szerkezetátalakítási tartalékból újfajta finanszírozási elveket felvonultató pályázat várhatóan a következő évi költségvetés része lesz, tehát azokat a típusú problémákat, amelyeket a szerkezetátalakítási tartalékból kezeltünk ez év közben, a javaslatokat és felvetéseket várhatóan a 2014. évi költségvetési törvényjavaslatba beépítjük és kezelni fogjuk. Tehát ott a finanszírozás az idei évhez képest elmozdul a teljesebb feladatfinanszírozás irányába.

További hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen a hozzászólásaikat. A minisztériumok részéről mást mondanának. Én azért hadd mondjak annyit, hogy most függetlenül attól, hogy önök erre a bizottsági ülésre a meghívót mikor kapták meg, hogyan kapták meg, milyen kiegészítésekkel, nagyon kérem önöket, ne meneküljenek azon vélemények elől, amelyek, mondjuk ki, gyakorlatilag folyamatosan megjelennek a sajtóban, konferenciákon, amelyekre a Belügyminisztérium is úgy, mint a Nemzetgazdasági Minisztérium, mindig meghívót kap, én legalábbis így tudom. Például a Magyar Önkormányzatok Szövetsége részéről ez egészen biztosan így van. Tehát folyamatosan kell, hogy értesüljenek arról - hiszen nyilván önök is Magyarországon élnek -, hogy milyen gondokkal és problémákkal találkoznak a településvezetők, illetve magáról arról, hogy a feladatfinanszírozás rendszere úgy, ahogy van, nem lett elutasítva. Ezt így ebben a formában nem merném kijelenteni, hiszen éppen az általam most idézett MÖSZ-vélemény 3. pontja erre tér ki, nyilván próbálja diplomatikusan megfogalmazni ezt a problémakört, de gyakorlatilag azt mondja ki, hogy az az alapelv, amire a feladatfinanszírozás eredetileg épült volna, nem teljesült egyébként a költségvetési törvényben, tehát a feladatfinanszírozás mint olyan, megbukott - röviden összefoglalva.

Apáti István képviselőtársunké a szó.

DR. APÁTI ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Nem szeretném, ha ez az albizottsági ülés vagy ellenőrző bizottsági ülés egy kormánypárti-ellenzéki iszapbirkózásba torkollana, de azért Tasó úr meglehetősen nyers modorára utalva, mely egyáltalán nem sért, én magam is elég nyers vagyok, az ön szájából kifejezetten dicséret, három vagy három és fél éve verik a mellüket az egyéni mandátum, listás kiosztása miatt. 2002-2006-ban más volt a véleményük, akkor azért a tehén megellett kisebb tőggel is, meg fog majd ezután is, legyenek nyugodtak. Az idő vasfoga mindenkit megesz majd, még önöket is.

A másik... (Dr. Szűcs Lajos: *Ha tovább folytatja, ki fogok vonulni.*) Akkor nem vonult ki, amikor sértő kifejezéseket használt. Úgy gondolom, képviselő úr - és ez talán az ön hiányos ismeretét vagy egyoldalú szemléletét tükrözi -, hogy semmilyen különbség nincsen listás, illetőleg egyéni mandátum között a képviselők jogait és kötelezettségeit, a képviselők jogállását illetően. Másrészt én nyugodtan ki merem magam húzni sok más társammal együtt, hogy kvázi egyéni képviselői munkát végzünk, mert az én saját körzetemben is az önök híres egyéni képviselője nem kap sérvet az erőlködéstől. (Dr. Szűcs Lajos: *Ez a napirendhez tartozik?*)

ELNÖK: (Dr. Szűcs Lajos felé fordulva:) A tárgyra fog térni.

DR. APÁTI ISTVÁN (Jobbik): Úgy gondolom, hogy akár az önkormányzatok problémáit tekintve, akár általában a bizottsági munkát tekintve egyáltalán nincs szégyellnivalónk, másrészt pedig, bár én még csak a 35., 36. életéveimet taposom, de talán ha még egyszer ennyi idős lennék, megélhettem volna azokat az állampárti időket, amikor a kedves vezetőre csak jót lehetett mondani - rossz hír a királyi udvarba nem juthat el. Hát miért baj az, ha nemcsak jó híreket, hanem a normális, józan kritikai észrevételeket is elmondja több önkormányzati szövetség?

Szűcs úrnak jelezném, hogy nincs három év. Ha elolvassák ezeket az anyagokat, bár nyilván önöknél okosabb nem született még a föld kerekén, de én is dolgoztam - igaz, jegyzőként - hét évet egy önkormányzatnál, ami ide le van írva, az egyrészt a szigorú igazság, másrészt ilyen helyzetben az önkormányzatok nem bírnak ki három évet. Lehet mondani, hogy a hatásvizsgálathoz és a hatástanulmányokhoz legalább három év gyakorlati tapasztalat kell, csak azt a három évet túl is kell élni. Ezek az önkormányzatok a túlélésért meccselnek, nem azért, hogy a következő milliárdos beruházásaikat el tudják készíteni.

Miért nem beszélünk például arról, hogy konstruktív irányba is tereljem a mai vitát, hogy nemcsak különböző pályázatoknál jelent előnyt az, ha valaki felelősen gazdálkodik és nem adósodott el az elmúlt 22-23 évben, hanem akár normatív módon, akár egyszerű többlettámogatással, akár havi szintre lebontott támogatással támogatjuk, segítjük ezeket az önkormányzatokat. Lehet őket támogatni pályázatoknál, csak nem tudnak már elindulni sem ezeken a pályázatokon. Tehát ez is egy fából vaskarika, jól tudjuk.

Másrészt miért nem hallgatjuk meg azokat a segélykiáltásokat, amelyek objektívek - nem Árpád-sávósak, nem narancssárgák és nem szegfűszínűek -, hogy a jelenlegi finanszírozási helyzetben 60 százalékát elvonták a gépjárműadóknak? Az szja helyben maradó részében is tudjuk, hogy mi történt. Nyilván egy olyan alulfinanszírozás van a rendszerben, amit orvosolni kell. Ezt nem lehet ideológiáktól és pártszínektől függővé tenni. Aki attól teszi függővé, az a rövidlátó. Miért nem lehet megérteni, hogy helyben a lakosság és nemcsak az északi és a keleti megyékben, hanem az ország döntő többségében nem terhelhető tovább? Hát persze, lehet azt mondani, hogy az önkormányzat vessen ki új adókat, legyen nagyon kreatív e téren és a meglévőket emelje meg, de kinek a terhére? Ki fogja ezt kifizetni, amikor ráadásul néptelenednek el a települések? Csak egy egyszerű adalék: állítólag ötszázezer ingatlan áll üresen Magyarországon. Ki fogja kifizetni? Az üres ingatlanokban nem élő emberek fogják kifizetni a megnövelt helyi adóterheket?

Már nem lehet tovább nyúzni a rókát, nem lehet tovább nyúzni sem a magyar vidéket, a magyar falvakat és senkit. Lehet, hogy egyébként valóban az üléspont és az álláspont változik, elhiszem, hogy Budapestről, minisztériumi bársonyszékekből, ne sértődjenek meg, ne vegyék magukra, főosztályvezetői székekből nagyon jónak tűnik. Le kell menni vidékre. A közvetlen tapasztalatot nem pótolja semmi. Beszéljenek nyugodtan településvezetőkkel, nincsen bennük sem ilyen, sem olyan elhajlás, és akkor meg fogják látni - mármint politikai elhajlás -, hogy több sebből vérzik ez a rendszer. Abszolút nem ellenséggként jöttünk ide, és nem is ellenséggként szeretnénk távozni, senki sem, hiszen az meglehetősen, hogy úgy mondjam, sekélyes, hogy mi itt jól elvitatkozunk egymással, egyébként meg a magyar vidék elpusztul és az önkormányzatok működésképtelenné válnak. Mindenki a probléma megoldásában és nem a fenntartásában érdekelt. Ezt értsék már meg, tisztelt kormánypárti képviselők.

Tasó úrral nagyon szívesen elbeszélgetek egyébként bizottsági ülésen kívül is a különböző mandátumszerzési módokról, de az nem tartozik ide.

Másrészt - zárógondolat - zárószavazás előtti módosító indítványok alkalmával, akár önkormányzati tárgyú törvényeknél, akár a finanszírozás szabályainak megállapításánál nem szoktak panaszkodni a kormánypárti képviselők arra, hogy mennyire ki vannak tágítva a területek, az indítványok az eredeti normaszöveghez képest. Ott nem probléma. Itt probléma

az, ha a finanszírozás mellett beszélünk még az adósságkonszolidációról és egyéb kérdésekről, tehát szélesebb összefüggéseiben vizsgáljuk, mert ez esetleg önöknek valamiért nem tetszik vagy ezzel a felkéréssel vagy utasítással jöttek ide. Amikor pedig önöknek ez érdeke, ehhez önöknek politikai vagy szakmai érdeke fűződik, akkor a végtelenségig lehet tágítani ezeket a kereteket.

Arra kérném önöket, hogy attól függetlenül, hogy ki mit kapott meg a postán, kinek mi lett kipoztázva, a lehető leghatékonyabban még a 2014-es költségvetési tervezet benyújtása előtt, illetőleg még a költségvetési főszámok elfogadása előtt mindenféleképpen fontoljuk ezt meg, és ha kell, akkor hetente ülésezzen az ellenőrző albizottság. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Pál Tibor képviselőtársunk jelentkezett.

PÁL TIBOR (MSZP): Köszönöm szépen. Én egy kicsit lejjebb jönnék és megpróbálnék azokhoz a dolgokhoz kapcsolódni, amiket a vendégek mondtak, mert szerintem az ügyet az fogja előrébb vinni. Szerintem az jó, hogy van ez az albizottság és nagyon jó, hogy leültünk és itt most beszélünk egyáltalán erről a dolgról. Azt is el tudom fogadni és valóban úgy van, hogy időben van most ez a beszélgetés, mert ne haragudjanak, de ezt most egy beszélgetésnek veszem, ugyan bizottsági ülés, de mégis egy beszélgetés, valóban a 2014-es költségvetésről beszélünk, ha nem is direkt, de indirekt módon csak arról szól a történet.

Végigolvastam ezt a papírost, amit a MÖSZ küldött. Ebben nagyon érdekes mondatokat találtam. Én is elég régóta dolgozom önkormányzatban és az önkormányzatok körül. Ilyen mondatok vannak benne, hogy csak részleges feladatfinanszírozásról beszélhetünk, a jelenlegi finanszírozási rendszer a feladatokat csak részben és aránytalanul finanszírozza. Ilyen mondatot én az elmúlt húsz év bármelyik évéből önkormányzati összegző papírokból tudok hozni. Tehát azt kell mondanom, hogy túl sok változás nincsen. Van egy másik mondat is, amit találtam, hogy az állam az önkormányzatok számára kötelezően előírt feladatokat teljes körűen finanszírozza. Azt kell, hogy mondjam, ezt a mondatot is az elmúlt húsz évben szinte minden évben többször végigolvashattuk - akkor normatív finanszírozásnak hívtuk. Ezek a mondatok számomra azt mutatják, hogy túl nagy változást nem hozott abban a kérdésben, hogy most esetleg átláthatóbb lett a rendszer, jobban finanszírozza a feladatokat. Feladatfinanszírozásnak hívjuk ezt a történetet.

A kérdés inkább az az előző vita alapján és az elmondottak alapján, hogy mire adunk most megrendelést, merthogy csak egy ilyen általános megrendelést adni arra, hogy akkor ezt majd mindegyik figyelembe veszi, szerintem nem sokkal viszi előrébb a dolgot.

Mondanék néhány ügyet, amit javaslok megvitatásra a minisztérium és az elnök asszony számára. Itt van a szerkezetátalakítási tartalék és a fejezeti tartalék kérdése. Magánál a költségvetésnél is felvetettük, hogy ez egyelőre egy nagy zsák, de nem tudjuk pontosan, hogy mire is használjuk és akkor egyébként milyen rendszer alapján. Szerintem érdemes volna megnézni például ennek a két elemnek a felhasználását, a felhasználási módját, hogy milyen mértékben részesültek belőle. Azt gondolom, hogy például az önhiki, de az anyagban is olvasható és nagyon gyakran látjuk, hogy ez a bizonyos rezsicsökkentés, és most nem akarok a rezsicsökkentésről politikai vitát nyitni, de mindannyian tudjuk, hogy a rezsicsökkentés a másik oldalon önkormányzati cégeket érint. Ez valamelyik papírban szintén benne volt. Érdemes volna néhány szót váltani erről, hogy ez mit is jelent valójában az önkormányzatok számára. Ez nemcsak kis önkormányzatokat érint, hanem érint nagyobb önkormányzatokat is. Szerintem ezt is meg kellene nézni, hogy valójában ezzel mit is sikerült elérni egészen pontosan, hogyan jártak az önkormányzatok.

Összességében azt szeretném mondani, hogy azt a reményt vagy azt a hitet, hogy talán még az önkormányzatiságot meg lehet menteni, és itt most az önkormányzatiságról beszélek és nem az önkormányzatokról, arról az elvről vagy arról az eszméről, ami arról szólt, hogy

helyben lehet ügyeket normálisabban intézni, talán még meg lehetne menteni egy 2014-es költségvetéssel. Ebbe az irányba próbálom tolni a vitát egy kicsit a mandátumkiosztás kérdésén túlmenően, ami persze nagyon fontos, miközben egyetértek azzal, amit az előttem szóló mondott. Mégis érdemes lenne egy kicsit a szakmaiság irányába tolni ezt a kérdést, és ha ilyen típusú megrendelést adna a bizottság a minisztérium számára, az érdekképviseltek számára, akkor valószínűleg egy következő ülésen sokkal tartalmasabb vitát tudnánk folytatni, és sokkal inkább látnánk tisztán abban a kérdésben, hogy most akkor a feladatfinanszírozás csak egy lepel, amivel valamit eltakarunk, vagy valóban egy új finanszírozási rendszer jött létre, követhető, áttekinthető, világos, vagy pedig valami másról van itt szó. Nekem van erről egy érzésem, de szívesen látnám ezt valóban papírokkal igazolva, hogy most akkor ebből mi igaz.

Az itteni papírok egy kicsit azt az érzést erősítik bennem, hogy túl sok változás ebben nincs, ugyanazok a konfliktusok ott vannak, és most akkor ebbe még bejött a tartozás, az adósságrendezés kérdése, ami szintén felvet egy etikai kérdést, hogy az az önkormányzat, amelyik egyébként jól gazdálkodott, kapott egy szép levelet, ennek nagyon örülünk természetesen, be fogjuk keretezni és kirakjuk, de ha valaki valóban fejlesztésre vett fel és egyébként be tudja mutatni, hogy abból mire fordított, akkor az most miért bűnös azért? Én magam ferencvárosi képviselő vagyok, és azt tudom mondani, hogy rengeteg hitelt vettünk fel egy város megújítására, több elismerést is kapott a főváros és a kerület ezen keresztül.

Szerintem érdemes volna egy kicsit lejjebb jönni, valóban ilyen szakmai kérdésekben párbeszédet folytatni, egy következő ülésen az ilyen megrendelések alapján kapott papírokat végignézni és az alapján tárgyalni. Szerintem akkor lenne igazán tartalmas a mai munkánk és akkor vinné előrébb magát az ügyet, minthogy egymással ilyen politikai vitát folytatunk. Azt majd meg fogjuk vívni úgyis a költségvetés kapcsán.

ELNÖK: Ha jól értettem, egy további feladatot kapott a bizottság, nemcsak azt, hogy kérjük be az összes önkormányzati szövetségtől azokat a tapasztalatokat, amelyek a 2013-as feladatfinanszírozást jelentette, hanem fogalmazzanak meg egyben ajánlásokat is a 2014-es költségvetési törvényjavaslat elfogadására azért, hogy konkrét csomagot is át tudjuk nyújtani a minisztériumok számára. *(Dr. Szűcs Lajos: Ez nem az ellenőrző albizottság feladata.)* Továbbra is azt állítom, hogy nagyon szoros összefüggésben van a kettő, hiszen az elmúlt év tapasztalataiból lehet leszűrni azt, amit a jövőre nézve magunknak jónak gondolunk. Nem hiszem, hogy akár a jelenlévő, akár a jelen nem lévő érdekszövetségek ne tudnák megtenni akár a mi felhívásunkra, akár pedig egy jelentésben. Ha ezt megfogalmazzuk a főbizottságunk felé, nem hiszem, hogy a főbizottság külön felhívására ne tudnák megtenni.

Mielőtt megadnám a szót Tasó képviselő úrnak és Nagy Csaba képviselő úrnak, én is kérdeznék valamit a minisztériumoktól. Több konkrétumot hallottunk a KÖSZ részéről, hogy melyek voltak azok a feladatok, amelyek érzésük szerint alul lettek finanszírozva és nagyon nehéz a kiegészítésük. Én ezt még egy picit tovább szeretném bővíteni a különböző előtünk lévő anyagok alapján. Ilyen volt a közvilágítás kérdése, a belterületi utak felújítása, illetve karbantartása, aztán a tranzakciós adó díja, az e-útdíjjal kapcsolatban hallom, lesz még az idén valami, hála istennek, aztán bizonyos nem tervezett költségek elszámolása, amit a közoktatás rendszerének átalakításával kapcsolatban továbbra is az önkormányzatoknak vállalniuk kell. Aztán ilyen volt rögtön ezzel összefüggésben az óvoda működtetésével kapcsolatos további többletköltségek, amelyek ha a társulás megszűnik, akkor többletköltséget jelent adott esetben egy leváló óvodában az óvoda finanszírozása tekintetében. Nagyon sokszor felmerült az a kérdés, hogy a helyi adók beszédese nagyon nehézkesen megy, nem tudják kiegészíteni a feladatfinanszírozásnak azt a részét, amelyet az állam a központi költségvetésből nem finanszíroz meg a helyi adóbevételekkel részben azért, mert a hibát olyan mértékben vonják

el, részben azért, mert nincs helyi adóbevétel, mert az emberek elszegényednek vagy nem tudják befizetni, vagy pedig nem elégséges az, amit befizetnek.

Itt rögtön még egyet szeretnék hozzátenni. Ami minden érdekszövetség véleményében felmerül, az az, hogy nullás költségvetést kellene tervezni, de tudjuk, hogy ezt vagy nagyon nyögvenyelősen sikerült megtenniük, tehát úgy, hogy további tartalékokat éltek fel vagy beépítettek a költségvetésükbe - mondjuk ki, vagyonfelélés -, tehát épületek eladását, ingatlanok értékesítését adott esetben, vagy pedig nem reális bevételekre alapoztak. Ami az aktualitását adja ennek a jelenlegi bizottsági ülésnek, az az, hogy ez a probléma most kezd nagyon-nagyon nyilvánvalóvá válni. Amikor a következő - szeptember 15-én - építményadó második része befizetésének az ideje lesz, akkor már tarthatatlan lesz értelmezésem szerint a helyzet, mert ha valamikor, akkor nyilvánvalóan ki fog derülni, hogy e költségvetések egy része nem reálisan tervezett költségvetés azért, hogy egyébként a BM felé egy úgymond nullás költségvetést tudjanak létrehozni. Ha az ellenőrző bizottságnak van feladata, akkor az ez, ez az a bizonyos társadalmi hatás, amit nekünk nagyon-nagyon vizsgálnunk kéne és amire igenis valamifajta megoldási javaslatot kellene értelmezésem szerint a jelentésben a főbizottság felé tenni. Köszönöm.

Tasó képviselő úr jelentkezett, utána pedig ha szabadna, a sorrend szerint megadnám a szót Szabó Gellértnek, majd Nagy Csaba is kíván szólni. Tessék parancsolni!

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm, elnök asszony. Magyarország nagyon nehéz helyzetből indult 2010-ben, és az elmúlt években elég sok probléma került felszínre, amit rendezni kellett azért is, mert az előtte lévő néhány év is nagyon nehéz volt már. Egy olyan stádiumban lett meg a lehetősége kormányozni a kormánytöbbségnek, a most kormányzó többségnek, amikor a körülmények nem igazán segítettek. Ilyen helyzetben világos volt, hogy átalakításra van szükség. Át kellett alakítani az országot, meg kell próbálni a rosszul működő rendszereket korrigálni, javítani vagy jobbat csinálni. Ezek közé merem sorolni az önkormányzati rendszert is. Hét évig volt Kocsord jegyzője Apáti úr, én meg 19 éve vagyok polgármestere Nyíradonynak - nem érdem, de büszkeséggel tölt el, bizonyára mindenki másképp értékeli.

Merem állítani, hogy rászorult az átalakításra a rendszer. Több helyen leírták és megfogalmazták már sokszor, hogy nincs két egyforma önkormányzat, mint ahogy nincs két egyforma település, nincs két egyforma ember. Olyan törvényt vagy rendelkezést hozni, amely mindenkinek jó, egyetlenegy sincs, nem létezik. Amikor az átalakítás ezen eleme napvilágra került, nagyon sokan próbáltak befolyásolni és a mi világunkból információkkal javítani vagy segíteni a jó rendszer kialakulását. Nagyon sokat befogadtak tőlünk, mint ahogy másoktól is azon túl, hogy nem mindig az ellenzéki pártok, a kormánypártok felől jött, teljesen mindegy volt, ha értelmes javaslat volt, azt befogadtuk. Az igazság az, hogy nem mindenkinek sikerült ezt a rendszert a mai világban és a való világban is úgy működtetnie az elmúlt hónapokban, ahogy azt gondolta vagy szeretne volna. Ettől függetlenül például Újléta község önkormányzata - most 1050 lakosa van, ha jól tudom - például pozitívan fogadta abszolút az átalakítást és könnyebben gazdálkodik ebben az évben, mint az előző években. Ezt a polgármestertől tudom, akit Szabó Sándornak hívnak. Utolsó SZDSZ-es polgármester egyébként Hajdú-Bihar megyében, csak mellékesen jegyzem meg. Ő azt mondja, hogy egyértelműen jobb és könnyebben gazdálkodnak. De van ellenkező példa is. Kokadon 658-an laknak, a gazdálkodás jelenlegi állapotáról a polgármester úr úgy nyilatkozik, hogy tartható, de több helyen, Nyíradonyban is nagyon nehezen bírunk mozogni és működni, mint ahogy máshol is. Ettől függetlenül azt az ígéretet, amelyet meghallgathattunk már többen is, szerintem mindenki Magyarországon, akinek a füle erre érzékeny, érti, hogy a rendszerátalakítás még folyamatban van, a javítása, a korszerűsítése, a végleges állapota még arrébb van.

Többen mondták már, legalább három év kell hozzá, és mint ahogy elhangzott már, szeptember végéig újra van lehetőség mondjuk így, kvázi segítséget kérni azokon a helyeken, ahol indokolt a segítségnyújtás. Arról is többet hallottunk már, hogy a kormányfő is kijelentette több alkalommal, hogy akiknek nem volt hitelfelvételük, megvizsgálva persze a körülményeket, mint ahogy mondta Szűcs Lajos képviselőtársam, segítséget nyújtanak. Nagyon komoly, én nem merek most számot mondani, több tízmilliárdos programról van szó, amely azokra vonatkozik majd, akikre - nyilvánvalóan kicsit körüljárva - azt mondhatjuk ki, hogy valóban a lehetőségeiket jól használták ki, a lakosság érdekeinek megfelelően végezték a munkájukat, úgy fejlesztettek, és mégis hitelfelvételre nem volt szükségük, megvizsgálják, és akit mondjuk így, jutalmazni lehet azért, hogy így gazdálkodott, azt jutalmazni fogják. Persze nem így van, hanem van megfelelő, kidolgozott rendszer, csak én használom úgy a szót, hogy jutalmazni fogják. A lényeg, hogy az önkormányzatok mindennapjait sokan ismerik a jelenlévők közül, ha nem haragszanak meg, azt merem mondani, hogy én is, mivelhogy ezt csinálom, hál' istennek, és remélem, hogy csinálhatom is még egy darabig. A lényeg, hogy türelmet kellene kapnunk, kapnia mindenkinek, azt gondolom, azért is, mert eddig úgy tűnt, hogy amikor bajban voltak az önkormányzatok, akkor segítséget kaptak. Nagyon kevés önkormányzatra mondhatjuk azt, hogy nem működik vagy nem tud működni már. Talán ilyen nagyon kevés van. Az elmúlt években talán nyolcra emlékszem, amely olyan helyzetbe került, hogy komoly lépéseket kellett tenni.

Azt gondolom, hogy nincs ellentétes érdek. A kormányzó többségnek nem ellentétes érdeke, hogy bárkit, bármelyik önkormányzatot olyan helyzetbe hozzon vagy tartson olyan helyzetben, hogy ne legyen működőképes. De azért mindig meg kell vizsgálni, hogy ki milyen körülmények között gazdálkodott. Például nemrég, bizonyára olvasták, volt olyan szabolcsi kistélepülés, ahol az iskolaigazgató 600-700 ezer forintos fizetést kapott, 6-700 ezer forint között. Volt ilyen iskolaigazgató, tehát nem mondhatjuk azt, hogy minden egyes önkormányzat ki van véreztetve, ki volt véreztetve és mindenkinek meg volt tekerve a nyaka és a kicsik haldokoltak. Ezt nem mondjuk, mert nem igaz. Igenis a felelősen gazdálkodó önkormányzatok munkáját nyomon lehet követni, mint az ellenkezőjét is. Azért mondom, hogy mi is, akik tűzközélben vagyunk, legyünk tisztában ezekkel a véleményekkel, mielőtt megfogalmazzuk, mert így az igaz, ha minden vélemény a felszínre kerül.

Az albizottság munkájával kapcsolatban csak azt teszem fel kérdésképpen, hogy miért is került összehívásra ilyen körülmények között. A szándékot világosan látom: nem az, ami le van írva. Úgy érzékelem, ha megkaptuk volna az anyagot időben, mondjuk mi is, valóban valamennyi szövetség elküldte volna az anyagát, és felkészülhettünk volna rá, akkor talán értelmesebben tárgyalunk a mai nap során, de ez nem így jött le. Nem így jött le, hanem egészen másképp, és nem akarom minősíteni, ellentétben másokkal, mint ahogy azt sem, még egyszer a vita elejére utalva, hogy népképviselő. Nem arról szól, mint az imént, amikor hozzászóltam, hogy jogilag különbség lenne a listán megválasztott képviselők és az egyéni képviselők között. Nem erről volt szó. Arról volt szó, amikor azt mondta a képviselő úr, a meghívott vendégként jelenlévő Apáti képviselő úr, hogy ők a népet képviselik, én erre mondtam, hogy ugyan már. Akit egyéniben választottak meg, ők is a népet képviselik, még közvetlenebbül, mint akit listán választottak meg, már elnézést kérek, a kettő között így van különbség, és nem jogilag van különbség. Tegyük a helyére! Még egyszer mondom, hogy szó nincsen arról.

ELNÖK: A választási törvény vitájánál beszéljünk majd erről.

TASÓ LÁSZLÓ (Fidesz): Tehát nem azt fogalmaztam meg, ettől függetlenül azért is mondom el, mert a jegyzőkönyvben nem szeretném úgy hagyni, hogy ezek a mondatok megfogalmazásra kerüljenek és esetleg ne legyenek válasszal illesztve. Még egyszer

mondom, meg kell nézni a jegyzőkönyvben, hogy hogyan került megfogalmazásra. Ez egyértelmű ebből a szempontból. Még egyszer: úgy gondolom, hogy a Belügyminisztérium dolgozóit, munkatársait sem biztos, hogy ilyen helyzetbe kell hozni. Láttak leveleket, szövetségektől véleményformálást, minden módját szerintem már megkapták direktben vagy a miniszterüktől vagy éppen az államtitkár úrtól, de valószínűnek tartom, hogy most nincsenek abban a helyzetben, hogy azonnali kérdésekre válaszoljanak, bár ha tudnak, akkor hál' istennek és hajrá, de most kérdéseket feltenni onnan, az elnöki székéből egy ilyen módon összehívott albizottsági ülésen szerintem nem elegáns. A lényeg, hogy a szándék, hogy vizsgáljuk meg és dolgozzunk rajta, tárgyaljunk róla, bevonva minden szövetséget, minden egyes érdekképviselőt, ez a helyes dolog és jó irány, ezt támogatjuk, és én támogatom személy szerint is. De ez a módja, ez a formája, nem minősítem, hogy milyen hátsó gondolatokat látok egyébként az egészben, ez egy másik történet.

Arra kérem önöket és az elnök asszonyt is, azt mérlegelje, hogy ebben az állapotában szerencsés-e erről a nagyon fontos témáról beszélni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tasó úr, mi azért vagyunk itt, mert egy hatalmas probléma látszik kialakulni ma Magyarországon jellemzően a kistelepülések életében. Tekintettel arra, hogy 2800 település a 3147-ből ebbe a kategóriába sorolható, ezért mondhatjuk, hogy ez nem elhanyagolható feladat. Felteszem, nagyon remélem, hogy a magyar kormány minisztériumai felkészültek és tudnak válaszolni akár azonnal is bizonyos kérdésekre, felteszem, remélem, hogy a magyar kormány minisztériumai január 1-jétől figyelemmel kísérik folyamatosan a feladatfinanszírozás rendszerének a különböző buktatóit, problémáit, esetleg pozitív hatásait és arról bármikor felkészült szakemberek lévén nekünk számot tudnak adni. Amit mi most itt felvetünk és esetleg nem tudnak rá válaszolni, nyilvánvalóan van rá lehetőségük, hogy később írásban válaszoljanak, nyilvánvalóan lesz még ilyen bizottsági ülés. Nagyon remélem, hogy a következő elnök, aki majd tőlem átveszi ennek a bizottságnak a vezetését, ő is össze fogja ezt hívni és tovább fogja vezetni ezt ilyen értelemben. Azért vagyunk itt, hogy dolgozzunk. Ez a mi feladatunk képviselőként.

Egyébként pedig a jutalmazásról még egy mondatot hadd mondjak el. Itt korábban elhangzott - nem tudom, hogy jól értettem-e, és szeretném kérni a minisztérium válaszát - az adóssághozzájárulásban nem részesült települések jutalma, 8/2003. BM-rendelet, ha jól értem. Mielőtt válaszolni tetszene, Szabó Gellért úrnak megadnám a szót.

SZABÓ GELLÉRT, a Magyar Faluszövetség elnöke: Köszönöm szépen. Mindig az alulról megközelítés az, ami a helyénvaló. Csak egyetlen kitérő Tasó képviselő úrral, kedves kollégával kapcsolatban, hogy ennyire szembetűnően én nem tapasztaltam még az országgyűlési képviselői és a helyi politikusi megnyilvánulást. Most ez az utolsó hozzászólás a polgármester felelősségét tükrözte, mindenféle elfogultság nélkül, és egy olyan belátó, abszolút építő jellegű politikusi hozzáállás volt, amire roppant nagy szükség van, sokkal nagyobb, mint amire gondolnánk. Köszönöm szépen.

Az albizottság munkájával kapcsolatban csak annyit, hogy teljesen mindegy, hogy milyen fórumot találunk, ha ott észérvekkkel, higgadtan, a legteljesebb javítás szándékával tudunk találkozni és érveket, ellenérveket meghallgatni, az csak javíthat rajtunk. Ennek fóruma kellene, hogy működjön, amit úgy hívnak, hogy Önkormányzatok Nemzeti Együttműködési Tanácsa. Létezzünk, de nem működünk. Nem tudom, hogy hány okot kellene vagy lehetne az elmúlt egy évben találni arra, hogy mi minden miatt lehetett volna összehívni ezt a tanácsot, valami miatt nyilván ezer dolga van a Belügyminisztérium munkatársainak, erre nem jutott idő. Most itt van ez a fórum. Nagyon örülök annak, hogy ez összejött.

A feladatfinanszírozással kapcsolatban Tállai államtitkár urat szeretném idézni, aki - amikor elindult ez az egész - mondta azt a nagyon fontos fogalmi tisztázást, hogy a 2013-at

tekintve nem feladatfinanszírozásról van szó, pusztán feladatalapú finanszírozásról, ami más megközelítése a korábbi normatív támogatási rendszernek. De ez nem azt jelenti - most már az én véleményemet mondom -, hogy a normatív finanszírozás rossz volt, a feladatalapú finanszírozás vagy feladatfinanszírozás pedig jó. Nem, nem. Az egyik rendszer szerint osztotta és próbálta biztosítani a helyhatóságok működését, a másik pedig más rendszer szerint. De a kettő között minőségi, jóságbeli különbség nincs. Működött az egyik is valahogy, átálltunk most egy másikra. Teljesen rajtunk áll, abszolút, döntéshozókon, országgyűlési és helyi döntéshozókon, minisztériumi döntéshozókon, hogy mit tudunk kihozni ebből a másiból. Jót kellene kihozni belőle. De ez ezekkel a gyötrődésekkel jár, ezekkel az építő gyötrődésekkel, nem azzal, amivel az ülést elkezdtük.

A Magyar Faluszövetség egy évvel ezelőtt adott ki egy vitairatot. Ezt eljuttattuk a minisztériumokhoz, országos jelentőségű intézményekhez, nem sokra mentünk vele. A legteljesebb higgadsággal és tárgyyszerűséggel fogalmaz ez az anyag országos, az egész nemzet sorsára kiterjedő kérdéseket, de csak odáig jutottunk el vele, hogy arra rádöbbenjünk, hogy mindegy, hogy hol mozgatjuk a mi magyar gombolyagproblémánknak bármelyik szálát, az egész mozog. Emiatt roppant nehéz, bár jó volna lehántani a Szűcs Lajos elnök úr által említettet, hogy mi tartozik az albizottság körébe, és mi nem tartozik az albizottság körébe. Ami az önkormányzati rendszert javítani akarja, az mind az albizottság tárgykörébe tartozik, annak itt mindnek helye volna.

Hogy a folytatása hogy legyen ennek a mostani ülésnek, én nagyon fontosnak tartom, hogy a felkészültségünk legalábbis hasonló legyen, azonos legyen, az előterjesztéseket, amiket tárgyalni szeretnénk, kapjuk meg. Nagyon bízom a minisztériumi kormánytisztviselők lojalitásában, a szakmai elhivatottságában, hogy itt mi egy sík tükörképet láthatunk majd magunk előtt azokból a számadatokból, amik rendelkezésükre állnak, de ebben ki-ki önmagát a maga hűségében láthatja, torzítás nélkül. Ez nem kis feladat minisztériumi munkatársként. Én ezzel teljesen tisztában vagyok.

Befejezésként csak annyit, hogy ha valaki, akkor 23 éve polgármesterként én aztán tényleg tudom, hogy mindig, mindig a kormányzó erőnek a nehezebb. Mindig a kormányzó erőnek nehezebb. Huszonhárom éve ezt csinálom. Ugyanakkor az is biztos, hogy Magyarország jobban teljesít minden téren. A Magyarország jobban teljesít érzetnek a társadalomba való eljuttatása roppant fontos. Szűcs Lajos kollégám, talán mondhatom azt is, barátom szavával, azzal a klebelsbergi idézettel mondván, ezt az üzenetet én meghallottam, tudomásul vettem és Szentkirály kétezres faluközössége nevében is szólva mondom most azt, hogy ott lenn kissé másként érzékeljük, de ez nem azt jelenti, hogy mi ki akarnánk dobni mindazt, ami változás az elmúlt egy évben vagy két évben vagy három évben történt. Nem. Javítani, korrigálni - ebben mi részt venni szeretnénk, ha szükséges, akkor a saját áldozatunkat is meghozva a siker, a közös siker érdekében. Ez csak abban a hangnemben történhet, amit nagyon meg kellene céloznunk akár az ÖNET-, akár bármi más fórumon is. Az ÖNET-ről a tapasztalatunk csak annyi, hogy az a méltóság, amit kormányként vagy kormányzó erőként a hozzánk hasonló, bocsánat, csak magamat említve, hozzám hasonló alulról szemlélődő helyi politikusok elvárnak, remélnek, ezt nem tapasztaljuk. Deklarációkat, kinyilatkoztatásokat kapunk és annak a faktumnak a közlését, hogy a politikai döntés megszületett, ergo nincs miről beszélni. Mi pedig beszélni, beszélgetni szeretnénk nagyon is, még a politikai döntésünk megszületése előtt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük Szabó Gellért úr szavait. Mi is ezen vagyunk, amit ön említett és éppen azért, hogy a faktumok megszületése előtt még legyen mód és lehetőség bármifajta javító szándék kinyilatkoztatására, ezért hívtuk össze ezt a bizottsági ülést is.

Nagy Csaba képviselőtársunkat hallgassuk még meg!

NAGY CSABA (Fidesz): Köszönöm szépen. Igyekszem röviden szólni és olyan dolgokról nem beszélni, amik szóba kerültek, de egy-két dolog mellett nem tudok elmenni. Talán kezdeném a polgármester urakkal, ha lehet önöket így szólítani. Azt kérném önöktől, hogy értelmezzük azt, hogy hol is vagyunk. Ez egy parlamenti albizottság, amit az ellenzék kérésének megfelelően összehívtunk. Az ülés elején egy politikai vitát hallhattunk, értelmeztük azt, hogy a mai ülésen milyen tartalomról fogunk beszélni. Azt gondolom, hogy a polgármester urak vonatkozásában ennek a vitának nem volt jelentősége. Ha önök úgy érezték, hogy önökről van szó, akkor azt gondolom, ilyen tekintetben rossz irányban gondolkodunk. De hogy ezt a gondolatmenetet folytassam, az elnök asszony már mondta, hogy közel 3200 önkormányzat van Magyarországon, itt most három polgármester ül, ha jól számolok, többen vagyunk országgyűlési képviselők, és azt is gondolom, maga a cím nem arról szólt, hogy ezeknek az önkormányzatoknak egyfajta településtípusaival fogunk foglalkozni a mai ülésen.

A magam részéről, ha úgy tetszik, szakmailag és politikailag is egyetértek Szűcs képviselő úrral és a polgármester úr felvetésével is, hogy a többi önkormányzattal is kell e tekintetben foglalkozni, hiszen a feladatalapú finanszírozás nyilvánvaló, hogy értékelésre szorul, és nyilvánvaló, hogy bizonyos dolgokat finomítani kell.

Akkor most egy kicsit rátérnék arra, hogy értékelném azt is, amit itt egyébként hallottunk a minisztérium munkatársaitól. Azt gondolom, hogy konkrét felvetésekre konkrétumokkal válaszoltak, legalábbis a felvetések jelentős részére. Olyan felvetésekre, amelyekről azt gondolom, hogy azokon a településeken, ahol önök polgármesterek, nagyon éles konfliktusok lehetnek. Ez egy nagyon fontos dolog, hogy a kormányzat gondolkodik, a kormányzatnak rendeletei vannak, ezeket a rendeleteket képes az élet által felhozott problémák mentén módosítani, és ami talán még ennél is fontosabb, ezekhez pénzeszközt rendelni. Az is elhangzott a minisztériumi szakemberektől, hogy gondolkodnak és dolgoznak azon, hogy 2014-ben milyen finomításokat, milyen váltásokat kell e tekintetben végigvinni.

Annyit engedjenek meg a polgármester urak, én egy vidéki képviselő vagyok, közel 500 kilométert utazom azért, hogy ezen az ülésen részt vegyek, higgyék el, hogy mind a két képviselőtársamnak fontos, amit önök itt elmondanak. El fogom olvasni ezt az anyagot. Maga az anyag az, ami nekem egy kicsit azt mutatja, hogy ma Magyarországon nagyon divatos ezt a politikai demagógiát előhozni, hogy lám-lám, az önkormányzatokat, az önkormányzatok egy részét konszolidálták az adósságból. Mindig azt szoktam mondani, hogy minden egyes önkormányzatot egyedileg kell megvizsgálni. Egy ötszáz, egy kétezer vagy ötezer fős településnek teljesen más önkormányzati feladatai vannak, mint mondjuk egy nagyvárosnak. Mondok egy konkrét példát, ami egy felvetéshez kapcsolódott. Nálunk Pécsen, Baranyában a Csorba Győző Könyvtárnak megyei ellátási kötelezettsége van, az intézmény 293 önkormányzattal kötött szerződést, és 53 olyan önkormányzat van - éppen most 25 önkormányzattal bővítettük -, ahol könyvtárbuszellátást biztosítunk. Ez a feladatalapú finanszírozás, illetve magának a kulturális intézményrendszernek az átalakítása azt jelentette például, hogy ebben az évben, az év második felében 25 olyan baranyai önkormányzat van, ahol a könyvtárellátás színvonala lényegesen előrelép. Ez nyilván megyefüggő, nyilván városfüggő, nyilván finanszírozásfüggő is, és talán intézményvezető-függő, de leginkább polgármesterfüggő. Tehát amikor ebben az anyagban, amit most megkaptunk, azt olvasom, hogy vannak olyan települések, falvak, ahol szufficites a költségvetés, vannak olyanok, akik talán nemcsak papíron tudják nullásra megtervezni, akkor azt gondolom, ténylegesen szükség van arra, hogy ezt a rendszert finomra hangoljuk. Ezt soha senki nem titkolta, és a minisztérium munkatársai is ezt elmondták. E tekintetben nagyon fontos, hogy ezekről ténylegesen beszéljünk és tartalmilag beszéljünk. Nagyon fontosnak tartom, hogy a polgármester úr azt mondta, fel is írtam, mert ezt nagyon-nagyon jó gondolatnak tartom, ezt az építő gyötrődést. Azt gondolom, hogy a minisztérium munkatársai is, mi is képviselők

azért vagyunk itt, hogy e tekintetben ezt az építő gyötrődést elkezdjük, de az önkormányzati szféra minden rendszerének a vonatkozásában ezt meg kell tennünk, Budapest vonatkozásában is, a falvak, a kistelepülések vonatkozásában is és a nagyvárosok vonatkozásában is. Azt gondolom, képviselőtársam, ebben biztos, hogy egyetértünk, hogy ebben az irányban kell elvinni a bizottság munkáját.

Talán még egy zárójeles dolog: a parlament nyilván sokféle érdekes és mindenféle mélységet megjáró politikai viták terepe, de azt kell mondjam, hogy amit Apáti képviselő úr most elmondott, én annyit szeretnék erre reagálni, mert ha nem ezt mondom, akkor muszáj lenne rá reagálni akár azért, mert személyében érintett, vagy azért, mert a saját frakciómat érintette a kritikájával, hogy sem stílusában, sem tartalmában az a vita, amit itt elindított, nem az enyém. Én ebbe nem fogok itt most beleszállni, ha pedig beleszállnék, akkor pedig azt gondolom, hogy tiszteletlen lennék azokkal, akik itt most tartalmi vitát szeretnének tőlünk hallani. *(Dr. Apáti István: Nem én kezdtem.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem tudom, kíván-e még bárki szólani. *(Jelzésre:)* Tessék parancsolni!

CSOMOR LÁSZLÓ, a Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetségének alelnöke, Bácsborsod polgármestere: Köszönöm a szót. Csupán finomítani szeretnék valamit, mert a visszajelzésekből ez a tapasztalat szűrődött le bennem. Adósságkonszolidáció: megbeszéltük, hogy nem ez a téma, de mégis része a dolgoknak. Azt gondolom, hogy részemről vagy amikor erről a problematikáról beszélünk, semmiféle pejoratív megközelítése nincs annak és azon önkormányzatok irányába, amelyek részesültek az adósságkonszolidációban. Nem azért szólunk erről. A másik megközelítést nézzük és azok érdekében szólunk, akik nem részesültek, és azt gondolom, hogy ennek kapcsán joggal várják.

Vélhetően rosszul hallottam, és igazából ez a megszólalásom oka. Nekem olyan kicsengéssel tűnt a polgármester úr felvezetése, hogy akik nem részesültek, azokat majd megvizsgáljuk, körbejárjuk és jutalmazzuk. Vélhetően rosszul értettem. Azt gondolom és remélem, vélhetően semmi nem így születik meg, hogy akik ilyen kompenzációban részesülnek, azok biztos valami objektív mutatószámok alapján és nem másként. *(Tasó László: Ezt mondtam.)* Jó, ha ebben egyetértünk, akkor azt gondolom, hogy így rendben van. Eszerint szeretnék és várnánk mi is, hogy ez megtörténjen. Ebben kérjük tisztelettel a képviselő urak segítségét, támogatását, hogy ez '14-re megszülessen. Azt gondolom, elhangzott már az előbb, én is méltatlannak éreztem és jeleztem, hogy milyen háttér dolgok zajlanak, értem és körön kívül vagyunk, a lehetőséget köszönjük és igényt tartanánk rá.

Én is hasonlóan 23 éve gyúrom ezt a pályát. Számtalanszor, amikor konstruktív módon és adott esetben kritikával vagy akár néha dicsérettel is érkezett az ember, azt tapasztaltam, hogy rögtön az elején megpróbálnak elhelyezni, hogy hova tartozom, kritikus ellenzéki, vagy sem. Azt gondolom, amit a kollégám is megfogalmazott, messzemenően igaz, hogy ha elhisszük egymásról, hogy építő szándék van bennünk akkor is, ha kritikát fogalmazunk meg és a közös jóért szól mindez, akkor biztosan most, jelen pillanatban, miként már alakulni látszik a beszélgetés, a jövőben is biztos, hogy előrevivő dolgokat tudunk tenni, olyat, ami jó lesz a településeknek, az enyémmek, az övének és mindnyájunkénak. Ebben a reményben köszönöm meg a lehetőséget, hogy itt lehettünk. Várjuk a folytatást. Biztos, hogy a szövetségünk, amennyiben a bizottság bármi anyagot bekér, mert ellenzéki tevékenységben megvizsgálja és valami konzekvenciát is le kíván szűrni értelemszerűen, nemcsak halmozza, ebben segítők és részesek leszünk. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen a hozzászólásokat. A minisztérium jelenlévő képviselőinek szeretném jelezni, hogy ami konkrét kérdések elhangzottak és még nem született válasz, szeretnék kérni önöktől a válaszokat.

Összegésképpen annyit engedjenek meg nekem, ha tényleg nincsenek további hozzászólások, hogy lehet, hogy voltak ezen az ülésen politikai villongások, ez a Magyar Országgyűlés épülete, ezen nem kell csodálkozni, ugyanakkor úgy gondolom, nagyon sok konkrétum is felmerült, nagyon sok konkrét problémát is felvetettünk. Nagyon remélem, hogy ezekre előbb-utóbb egyrészt reagálások fognak történni, másrészt próbáljuk közösen ezeket a problémákat orvosolni valamilyen módon. Hogy az orvoslásra igen nagy szükség van, szerintem ez vitán felül áll, már csak azért is, mert az általam említett számszerűsített települések sok esetben nem pártpolitika alapján működnek, a kistelepeken emberek élnek, magyar emberek élnek, akik segítséget várnak, mert sajnos hihetetlen problémák vannak a magyar vidéken, nemcsak demográfiai problémák, nemcsak bűnözés, a közfeladat-ellátás nehézségei, számtalan probléma, amit hosszan tudnánk sorolni.

Nekem mély meggyőződésem az, hogy országgyűlési képviselőként a magyar vidékért sokkal többet kellene tennünk. Gyakorlatilag azt a programot kellene megfogalmaznunk, hogy újra el kellene foglalnunk vagy újra egy honfoglalásra volna szükségünk, hiszen a rendkívül mély válságban lévő magyar vidék most már lassacskán egy újraélesztésre szorul így, ahogy van.

Az elmondottak alapján a bizottsági tagok által felvetetteket szeretném majd a főbizottság felé jelentésben megfogalmazni, illetve az érdekszövetségek felé egy külön levélben is, nevezetesen azt, hogy az eddigi feladatfinanszírozással kapcsolatos tapasztalataikat, jót vagy rosszat, kérjük, hogy összegezzék számunkra úgy, ahogy tette a MÖSZ, a KÖSZ. Úgy tudnám említeni, hogy önök egy levélcsomagot küldtek el nekünk több önkormányzat részéről, az ezekben lévő problémákat szeretnék, ha összegeznék. Ugyanígy érkezett a Zala megyei kistelepelelési polgármesterektől is egy ilyen összegzés. Várjuk a további összegzéseket, illetve az lenne a kérésünk, hogy konkrét javaslatokat is fogalmazzanak meg a jövőre nézve. Akkor ezzel az összegzéssel a mostani bizottsági ülést bezárom. A következő összehívásáról majd értesítjük önöket. Köszönöm szépen a megjelenést. Vizontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 50 perc)

Hegedűs Lorántné
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika